

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/13/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112223102
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3112223102.3

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v spore žalobcu S. F., bytom R., E. XXXX/X, zastúpeného Mgr. O. P., adresa na doručovanie Q., P.O.T. XX proti žalovanej J. F., bytom Q., W. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. I. P., advokátom, so sídlom Q., H. XXXX o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 21. októbra 2015, č. k. 15C/32/2012-231, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v poradí druhým rozsudkom, súd prvej inštancie vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že žalovanej prikázal pohľadávku zo zmluvy o pôžičke v sume 9.958,18 eur s príslušenstvom proti dlžníkom D. E. a S. E.. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi ako rozdiel v prevzatých hodnotách sumu 26.393,30 eur, do 6 mesiacov po právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 33 eur do 30 dní po právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi odňal oslobodenie od súdnych poplatkov, priznané uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 04.12.2012, č. k. 15C/32/2012-24. Žalobcovi a žalovanej uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 1.583,50 eur, na účet súdu do 6 mesiacov po právoplatnosti rozsudku.. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 143, § 145 ods. 1, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 a 3, § 150, § 40a Občianskeho zákonníka. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že strany sporu sú bývalí manželia a ich manželstvo trvalo od 04.11.2000 do 05.09.2009, kedy zaniklo právoplatnosťou rozsudku súdu o rozvode. Rozvodom manželstva strán sporu zaniklo podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Pretože sa strany sporu na vyporiadaní zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedohodli, v zmysle citovaných ustanovení § 149 Občianskeho zákonníka vykoná toto vyporiadanie na návrh žalobcu súd, a to v zmysle zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka, vychádzajúc z toho, že podiely oboch strán sporu na zaniknutom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov sú rovnaké. Vykonaným dokazovaním nebol zistený žiadny dôvod, pre ktorý by mal súd pri vyporiadavaní vychádzať z iného pomeru podielov strán sporu. Žalobca žiadal ako majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu vyporiadať peňažné prostriedky kúpnej ceny 2.950.000,- Sk, ktoré žalovaná obdržala za predaj nehnuteľností - rodinného domu súp.č. XXX postaveného na pozemku - parcela reg. C č. XXX/X, pozemkov - parciel reg. C č. XXX/X, XXX/X, XXX/X a XXX/X, všetky nehnuteľnosti zapísané pre k.ú. C. na LV č. XXXX. Podľa výsledkov vykonaného dokazovanie predmetné nehnuteľnosti vydražila žalovaná počas trvania manželstva /20.2.2007/ na opakovanej dobrovoľnej dražbe nehnuteľností, pričom na vyplatenie ceny dosiahnutej vydražením /1.200.000,- Sk/ použila minimálne v sume 1.000.000,- Sk spoločné prostriedky strán sporu, ktorí tieto získali pôžičkou od svedka H. P.. Uvedené nehnuteľnosti,

nadobudnuté žalovanou počas trvania manželstva so žalobcom a zo spoločných prostriedkov strán sporu, boli podľa súdu prvej inštancie v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov - strán sporu. Súd prvej inštancie konštatoval, že bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže podľa 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka vybavovať každý z manželov, avšak v ostatných veciach /teda vo veciach nie bežných/ je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon podľa § 40a Občianskeho zákonníka relatívne neplatný. V konaní mal za preukázané, že žalovaná ešte počas trvania manželstva vyššie uvedené spoločné nehnuteľnosti strán sporu sama, bez súhlasu žalobcu, predala manželom T. za kúpnu cenu 2.950.000,- Sk, ktorá cena jej bola vyplatená. Takýto úkon dispozície s uvedenými nehnuteľnosťami je podľa súdu vecou nie bežnou, keď nehnuteľnosť mala značnú hodnotu /len cena vydraženia bola 1.200.000,- Sk/ a nebolo preukázané, že by strany sporu mali v bezpodielovom spoluvlastníctve ešte nejaké iné nehnuteľnosti, či iný takto hodnotný majetok. Súd prvej inštancie dôvodil, že na uvedenú dispozíciu s predmetnými nehnuteľnosťami tak žalovaná potrebovala súhlas žalobcu ako druhého bezpodielového spoluvlastníka, ktorý súhlas v konaní nebol preukázaný, z ktorého dôvodu absencia súhlasu žalobcu zakladá v zmysle § 40a v spojení s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka relatívnu neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorú na predaj spoločných nehnuteľností uzatvorila žalovaná s manželmi T.. Keďže sa však žalobca neplatnosti tohto právneho úkonu voči jeho účastníkom nedovolal, súd prvej inštancie považoval uvedený právny úkon za platný. Peňažné prostriedky kúpnej ceny predmetných nehnuteľností 2.950.000,- Sk, ktoré boli žalovanou prevzaté ako výťažok z platného predaja spoločných nehnuteľností tak patria do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu a na návrh žalobcu je potrebné ich vyporiadať. Žalovaná nevedela súdu vysvetliť ako naložila s celým objemom uvedených peňažných prostriedkov. V konaní bolo podľa súdu preukázané, že z vyplatenej kúpnej ceny 2.950.000,-Sk vrátila sumu 1.000.000,- Sk ako pôžičku H. P., tiež vrátila sumu 200.000,- Sk, ktoré mali strany sporu požičané na zloženie dražobnej zábezpeky, ďalej z nej zaplatila notárke JUDr. A. za spísanie kúpnej zmluvy sumu 8.000,- Sk, poplatok za vodu vo výške 1.751,- Sk, teda zostala jej suma 1.740.249 Sk. Žalovaná tvrdila, že zvyšok vyplatenej kúpnej ceny po vyplatení vyššie uvedených platieb, čo súd prvej inštancie vypočítal na sumu 299.249,- Sk, použila na domácnosť a deti v spornom období 3/2007 až 9/2009. Konštatoval, že k týmto výdavkom však nepredložila žiadne dôkazy a žalobca uznal výdavky iba vo výške 150.000,- Sk. Z dôvodu uznania výdavkov žalovanej na domácnosť a deti vo výške 150.000,- Sk žalobcom bez predloženia dôkazov žalovanej a nespornú skutočnosť, že žalovaná mala zvýšené výdavky na odvoz detí do školy a škôlky a zároveň bola skoro v celom spornom období zamestnaná, uznal výšku spotrebovanej sumy 150.000,- Sk na domácnosť a deti a túto sumu nevyporiadaval, teda odpočítal od vyplatenej kúpnej ceny. Takto zostala na vyporiadanie suma 1.590.249,- Sk (=1.740.249,-Sk-150.000,-Sk). Súd prvej inštancie mal tiež za preukázané, že sumu 300.000,- Sk žalovaná požičala svojim rodinným príslušníkom, svedkom S., na účely podnikania, a to bez vedomia žalobcu. Dôvodil, že aj túto pôžičku musí súd hodnotiť ako hospodárenie s majetkom v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ktoré nebolo bežnou vecou a na ktoré žalovaná potrebovala súhlas žalobcu. Keďže však ani pri tomto právnom úkone sa žalovaný nedovolal relatívnej neplatnosti, považoval súd uvedenú pôžičku za platný právny úkon a ďalej na ňu prihliadal pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu ako na spoločnú pohľadávku strán sporu zo zmluvy o pôžičke proti dlžníkom S. a D. E.. Túto sumu 300.000,- Sk neodpočítal od vyššie uvedenej sumy, aj keď ju žalovaná minula z kúpnej ceny, pretože ide o pohľadávku žalovanej, ktorú jej dlžníci musia vrátiť (matematicky by to vyšlo narovna, keby ju súd najskôr odpočítal ako pôžičku a potom zase pripočítal ako pohľadávku). Na druhej strane neboli preukázané tvrdenia žalovanej, že svedkovi H. P. vrátila ešte ďalší 1.000.000,- Sk, ani jej tvrdenia o vrátení pôžičky 41.000,- Sk matke-svedkyni D. E. a dare 100.000,- Sk menovanej svedkyni. Pri takto zistenom skutkovom stave možno považovať sumy 1.000.000,- Sk, 200.000,- Sk, 8.000,- Sk a 1.751,- Sk za peňažné prostriedky použité na spoločné dlhy strán sporu 300.000,- Sk za spoločnú pohľadávku strán sporu a zvyšok za peňažné prostriedky, o ktorých žalovaná tvrdila určitý spôsob použitia, ktoré tvrdenia však neboli v konaní preukázané. Čo sa týka zvyšnej sumy 299.249,- Sk, ktorá zostala žalovanej podľa jej tvrdení po výpočte súdu na domácnosť a deti, súd prvej inštancie uviedol, že z dôvodu uznania žalobcom výdavkov žalovanej na domácnosť a deti vo výške 150.000,- Sk bez predloženia dôkazov žalovanou a nespornú skutočnosť, že žalovaná mala zvýšené výdavky na odvoz detí do školy a škôlky a zároveň bola skoro v celom spornom období zamestnaná, uznal výšku spotrebovanej sumy 150.000,- Sk na domácnosť a deti. Peňažné prostriedky za predaj spoločných nehnuteľností obdržala žalovaná v mesiacoch 2, 3/2007 a k rozvodu manželstva strán sporu došlo až dňa 05.09.2009. V tomto období mal žalobca nepochybne vyživovaciu povinnosť tak k žalovanej ako svojej manželke, ako aj k ich dvom maloletým deťom, pričom nebolo preukázané, že by si túto vyživovaciu povinnosť plnil. Možno preto dôvodne očakávať, že žalovaná použila uvedené spoločné prostriedky na výživu seba a dvoch maloletých detí strán sporu,

vrátane bežného chodu domácnosti /napríklad žalovanou preukázané zaplatenie ceny vodného/, čo nemožno hodnotiť ako rozporné s právom, keď strany sporu boli manželia až do 05.09.2009. Súd preto vychádzal z toho, že v tomto konaní je potrebné ako majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu vyporiadať jednak pohľadávku strán sporu na vrátenie pôžičky 300.000,- Sk proti dlžníkom D. E. a S. E. a potom peňažné prostriedky vo výške 1.590.249,- Sk pochádzajúce z predaja spoločných nehnuteľností strán sporu, pri ktorých sa tvrdenia žalovanej o ich použití ukázali ako nepravdivé a preto možno usudzovať, že ich žalovaná stále má, resp. ich použila na svoj výlučný majetok a preto je potrebné, aby boli tieto podľa § 150 Občianskeho zákonníka vyporiadané ako prostriedky, ktoré sa majú vrátiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov - strán sporu. Konštatoval, že majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve strán sporu má tak hodnotu 1.590.249,- Sk a z toho polovičný podiel každej strany sporu vo výške 795.124,50 Sk, t.j. 26.393,30 eur. Podľa názoru súdu prvej inštancie je dôvodné, aby bola žalovanej prikázaná do výlučného majetku pohľadávka zo zmluvy o pôžičke v sume 9.958,18 eur s príslušenstvom proti dlžníkom D. a to jednak preto, že dlžníkmi sú rodinní príslušníci žalovanej a tiež z dôvodu, že zmluvu o pôžičke s nimi uzatvárala výlučne žalovaná. Čo sa týka zostávajúcich prostriedkov z kúpnej ceny za predaj spoločných nehnuteľností vo výške 1.590.249,- Sk súd prvej inštancie konštatoval, že tieto už žalovaná má, resp. ich použila na svoj výlučný majetok. Týmto spôsobom sa žalovanej dostal z vyporiadavaného bezpodielového spoluvlastníctva celý vyporiadavaný majetok v hodnote 52.786,60 eur a preto je žalovaná povinná na vyrovnanie podielu žalobcu na vyporiadavanom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov zaplatiť žalobcovi polovicu, t.j. 26.393,30 eur, ktorá suma zodpovedá hodnote jeho podielu. Súd preto rozhodol, že bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu, ktoré zaniklo rozvodom ich manželstva sa vyporiadava tak, že do majetku žalovanej sa prikazuje pohľadávka zo zmluvy o pôžičke v sume 9.958,18 eur s príslušenstvom proti dlžníkom D. E. a S. E. a žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi na jeho podiel na vyporiadavanom bezpodielovom spoluvlastníctve 26.393,30 eur do 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Lehotu na plnenie podľa § 160 ods. 1 O.s.p. určil žalovanej s prihliadnutím na výšku sumy, ktorú musí žalobcovi vyplatiť a ktorej zabezpečenie si zo strany žalovanej vyžiada určitý čas. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., keď stranám sporu nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia. Iba žalobcovi priznal polovicu zo zaplateného súdneho poplatku z návrhu, čoho dôvodom bola skutočnosť, že každý z účastníkov dostal polovičný podiel a súd priznal žalobcovi polovičnú hodnotu zo sumy, ktorú požadoval v žalobnom návrhu. V zmysle ust. § 138 ods. 5 O.s.p. súd prvej inštancie žalobcovi odňal priznané oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že v súčasnosti pomery žalobcu neodôvodňujú toto oslobodenie, pretože žalobca pracuje vo R.i, nie je evidovaný ako nezamestnaný a nepoberá žiadne dávky v hmotnej núdzi na J.. O povinnosť strán sporu zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie BSM rozhodol podľa § 2 ods. 1 písm. c) a § 2 ods. 2 zák. č. 71/92 Zb.

2. Proti rozsudku vo výroku, ktorým bolo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov - strán sporu vyporiadané, vo výroku ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, ako aj proti výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť so žalobcom spoločne a nerozdielne súdny poplatok za vyporiadanie BSM, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodila, že v priebehu dokazovania na súde prvej inštancie predložila písomné dôkazy a aj označila ďalšie listinné dôkazy nachádzajúce sa v rozvodom spise strán sporu (OS Trenčín sp. zn. 18C/141/2007), z ktorých je možné dôvodne a opodstatnene ustáliť výšku jednotlivých výdavkov (pravidelných a aj nepravidelných), ktoré hradila počas rozhodného obdobia 31 mesiacov od marca 2007 do septembra 2009, kedy už preukázateľne nežila so žalobcom, ale sama opatrovala dve maloleté deti pochádzajúce z manželstva. Dôvodila, že mesačnú sumu výdavkov, ktoré boli spotrebované na chod domácnosti a na potreby maloletých detí žiadala určiť vo výške 500 eur. V rozhodnom období sa jedná o 31 mesiacov, teda o sumu 15.500 eur. Uviedla, že svoje tvrdenia podložila dôkazom - súpisom výdavkov, ktoré predložila ešte v rámci rozvodového konania, ktoré sú na č. l. 77 rozvodového spisu. Súdu prvej inštancie vytýkala, že neprihliadol na ňou označené dôkazy, neskúmal a nezaoberal sa ani druhmi a výškou jednotlivých výdavkov, ktoré označila a ktoré sa nachádzali v spise v konaní o rozvod manželstva. Bez opodstatnených dôvodov a bez zrozumiteľného odôvodnenia súd prvej inštancie ustálil výšku spotreby iba v rozsahu, v akom tieto výdavky uznal žalobca, a to v sume 150.000,-SK. Zdôrazňovala, že počas rozhodného obdobia od marca 2007 do zániku BSM zabezpečovala osobnú starostlivosť o obe maloleté deti, žalobca neprispieval výživným na manželku a pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť na dve maloleté deti, túto hradil iba v minimálnej zákonnej výške. Mala za to, že súd prvej inštancie pochybil, keď výhradne v prospech jednej strany konštatoval, že v dôsledku toho, že žalovaná nepredložila listinné dôkazy preukazujúce vynaloženie a spotrebovanie finančných výdavkov, neuniesla dôkazné bremeno

svojich tvrdení o spotrebovaní časti finančných prostriedkov. Jednalo sa totiž o žalovanou uvedené a označené výdavkové platby bežnej spotreby pre žalovanú a dve maloleté deti a s tým súvisiace bežné a nevyhnutné výdavky domácnosti, pravidelné zabezpečovanie potrieb detí (strava, bývanie, školská dochádzka, návštevy krúžkov, voľno časových a záujmových aktivít detí, výdavky na zdravotnú starostlivosť a podobne). Nepochybne išlo o bežné výdavky, na vynaloženie ktorých nepotrebovala súhlas žalobcu ako manžela. Poukazovala na to, že obe deti boli v jej osobnej starostlivosti, a to aj napriek tomu, že nebolo rozhodnuté o ich zverení do osobnej starostlivosti a určení vyživovacej povinnosti meritórnym rozhodnutím. Súdu prvej inštancie vytýkala, že neposudzoval a nevenoval sa okolnostiam v tom smere, že počas rozhodného obdobia nie každý mesiac bola hradená zo strany žalobcu vyživovacia povinnosť (výživné začal hradiť až od novembra 2007) a nie v každom mesiaci počas rozhodného obdobia mala žalovaná mesačný príjem zo zamestnania, keďže jej pracovný pomer začal od 01.06.2007 a trval do 31.03.2009. Zastávala názor, že nebol daný dôvod ani na rozhodnutie o pomernom rozdelení trov konania, resp. trov právneho zastúpenia. Pokiaľ ide o spoločnú a nerozdielnu poplatkovú povinnosť mala za to, že hodnotu, ktorú je potrebné vyporiadať predstavuje hodnota, ktorú je potrebné v konaní vyporiadať predstavuje nižšiu sumu, ako k nej dospel súd prvej inštancie, čo súvisí s odvolacími námietkami, a preto aj výška súdneho poplatku bude nižšia.

3. Proti rozsudku vo výroku, ktorým bolo žalobcovi odňaté oslobodenie od súdnych poplatkov a uložená mu bola povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie BSM podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Dôvodil, že jeho pomery sa odo dňa priznania oslobodenia od súdnych poplatkov nezmenili, dokonca sa zhoršili. Nemá dostatok finančných prostriedkov ani na riadne platenie výživného na svoje maloleté deti. Dlžné výživné vo výške 7.925,58 eur neuhradil, pretože čaká na právoplatnosť napadnutého rozsudku o vyporiadaní BSM a na zaplatenie finančnej sumy od žalovanej. Mal za to, že ak bude zmenený výrok, ktorým mu bolo odňaté oslobodenie od súdnych poplatkov a naďalej mu toto bude priznané, nebude povinný zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie BSM. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým mu bolo odňaté oslobodenie od súdnych poplatkov zrušil a zrušil aj jeho povinnosť zaplatiť súdny poplatok.

4. Po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie a po podaní odvolaní došlo k zmene právnej úpravy sporového konania, keď dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.), podľa ktorého rozhodoval súd prvej inštancie. V prechodných ustanoveniach (§ 470 ods. 1) CSP stanovil, že ak neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Súčasne však v § 470 ods. 2 CSP uviedol, že zostávajú zachované právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona. V zmysle týchto ustanovení odvolací súd posudzoval otázku dôvodnosti podaných odvolaní, nakoľko odvolania boli podané za účinnosti O.s.p. Procesne vec posudzoval podľa ustanovení CSP.

5. Krajský súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné posúdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

6. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v podaných odvolaniach uplatnené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav a na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval. Odvolacie námietky žalovanej vo veci samej sú totožné s námietkami, ktoré boli uplatnené pred súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie sa s týmito riadne v odôvodnení svojho rozhodnutia vyporiadal a tieto preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. (účinným v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie) v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré na prejednaný prípad aplikoval, a z ktorých vyvodil svoje závery, prijaté závery primerane vysvetlil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP, na ktoré odkazuje.

7. V preskúmanej veci súd prvej inštancie, v poradí druhým rozsudkom, rozhodol o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov - strán sporu tak, že žalovanej prikázal pohľadávku zo zmluvy o pôžičke v sume 9.958,18 eur s príslušenstvom proti dlžníkom D. a uložil jej povinnosť zaplatiť žalobcovi ako rozdiel v prevzatých hodnotách sumu 26.390,30 eur, do 6 mesiacov po právoplatnosti rozsudku.

8. Odvolaním napadnutý rozsudok vydal súd prvej inštancie v nadväznosti na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.09.2014, č. k. 19Co/490/2014-187, ktorým odvolací súd rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 03.12.2013, č. k. 15C/32/2012-157 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolacom konaní tak rozhodol po vznesení odvolania žalovanou, ktorou odvolacie námietky sa týkali jej povinnosť zaplatiť žalobcovi na jeho podiel na vyporiadavanom bezpodielovom spoluvlastníctve súdom prvej inštancie stanovenú sumu.

9. Odvolací súd vo vyššie citovanom zrušujúcom uznesení vyslovil, že súdnou praxou v pomeroch bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa ustálilo (vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 22Cdo/1113/2007), že použitie finančných prostriedkov na účely zaistenia obživy jedného z manželov a detí rodičov je treba považovať za výkon bežných záležitostí, týkajúcich sa spoločných vecí (finančných prostriedkov), ku ktorým jeden z manželov nepotrebuje súhlas manžela druhého (§ 145 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka). Ak potom tieto finančné prostriedky boli spotrebované ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva, nie je možné ich vyporiadať. Pokiaľ za trvania manželstva bola uzavretá zmluva o predaji nehnuteľností vo vlastníctve účastníkov, ktorá bola súdom prvého stupňa vyhodnotená ako platný právny úkon v zmysle § 40a v spojení s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka a žalovanej bola vyplatená suma 2.950.000,- Sk, bolo potrebné zamerať skutkové zistenia na to, ako tieto finančné prostriedky žalovaná použila. Dôvodná je potom námietka žalovanej v podanom odvolaní, že pokiaľ vyplatené finančné prostriedky boli spotrebované a ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva neexistovali, nie je dôvod, aby boli predmetom vyporiadania. Odvolací súd nesúhlasil s názorom súdu prvého stupňa, že žalovaná v tomto smere nemusí preukazovať konkrétne použitie týchto prostriedkov, a to s ohľadom na uvedenú sumu 309.000,- Sk, dobu zostávajúcu do rozvodu manželstva dva a pol roka, ako aj prítomnosť dvoch maloletých detí v domácnosti, na ktoré nebola plnená vyživovacia povinnosť zo strany žalobcu. Občianske súdne konanie je konanie dôkazné, a aj keď súd za určitých okolností pripúšťa voľnú úvahu, v danom prípade je potrebné, aby žalovaná, na ktorej v tomto smere leží dôkazné bremeno, preukázala, ako s vyplatenou finančnou čiastkou za odpredané nehnuteľnosti do zániku BSM naložila. Odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí konštatoval, že nakoľko nedostatok skutkových zistení neumožňoval prijať záver, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi na jeho podiel na vyporiadavanom bezpodielovom spoluvlastníctve účastníkov sumu 23.916,22 Eur, nebolo možné rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedol, že v ďalšom konaní je súd prvej inštancie právnym názorom, vysloveným v tomto rozhodnutí, podľa § 226 O.s.p. viazaný. V novom rozhodnutí o vyporiadaní BSM zohľadní aj výdavok žalovanej zaplatený notárke JUDr. A. dňa 20.02.2007, s ktorým sa súd nevyporiadal.

10. Odvolací súd konštatuje, že v ďalšom konaní sa súd prvej inštancie riadil právnym názorom vysloveným v zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu v zmysle ust. § 226 O.s.p. platného a účinného do 30.06.2016, podľa ktorého bol súd prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu viazaný a preskúmaním rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie vo veci samej je vecne správne a jeho písomné vyhotovenie zodpovedá § 157 O.s.p. (účinného do 30.06.2016).

11. Námietky a výhrady odvolateľky spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie dokazovanie nesprávne vyhodnotil a neprihliadal na ňou označené dôkazy, že v odôvodnení rozhodnutia nie je zrejmé, akými konkrétnymi úvahami sa súd riadil, že sa nevysporiadal s dôkazmi, na ktoré poukázala, nemajú v danom prípade opodstatnenie. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé z akých skutočností súd pri rozhodovaní vychádzal, akými úvahami sa riadil, ako vec právne posúdil a ako príslušné právne normy, ktoré v prejednávacom prípade aplikoval vykladá v spojitosti s danou vecou.

12. Nemožno súhlasiť s názorom žalovanej, aj s poukazom na to skutočnosť, že v sporovom občianskom súdnom konaní sa uplatňuje prejednácia zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút

v civilnom sporovom konaní spočíva v zodpovednosti strany sporu za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Ak neboli preukázané tvrdenia strany sporu, táto dôkazné bremeno neunesla, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, keď neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej O.s.p., účinného do 30.06.2016 alebo pre to, že takáto skutočnosť neohla byť preukázaná vôbec).

13. V danej veci bolo v zmysle predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu povinnosťou žalovanej preukázať konkrétne použitie prostriedkov s ohľadom na sumu 309.000,- SK, dobu zostávajúcu do rozvodu manželstva 2,5 roka, ako aj prítomnosť dvoch maloletých detí v domácnosti. Je nepochybné, že žalovaná si svoju povinnosť nesplnila, keď svoje skutkové tvrdenia, ktoré predniesla v konaní nepreukázala, nesplnila si tak svoju dôkaznú povinnosť. V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí prejednávací zásada. Prejednávací zásada spočíva v tom, že tvrdiť skutočnosti rozhodné pre posúdenie daného prípadu a navrhovať a predkladať dôkazy pre tieto skutočnosti je zásadne vecou strán sporu, na ktorých spočíva hlavná zodpovednosť za zhromaždenie skutkového podkladu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaná každá strana sporu. Na unesenie dôkazného bremena žalovanou nepostačovalo ani označenie dôkazu nachádzajúceho sa v rozvodom spise účastníkov (č.l. 77 rozvodového spisu), v ktorom žalovaná vyčíslavala mesačné náklady na deti J.. Jedná sa o náklady, ktoré uviedla žalovaná, avšak tieto nie sú žiadnym relevantným dôkazom podložené.

14. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo veci samej nezistil žiadne pochybenie, odvolanie žalovanej vo veci samej nepovažoval za dôvodné, a preto s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

15. K výroku o odňatí oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi, odvolací súd takisto konštatuje, že súd prvej inštancie správne právne posúdil vec a rozhodol v súlade s ust. § 138 ods. 5 O.s.p. (účinného do 30.06.2016). Odvolací súd nezistil pochybenie na strane súdu prvej inštancie, a to s prihliadnutím na tú skutočnosť, že žalobca pracuje v S., pracuje ako zamestnanec v obchode s bicyklami vo R., býva vo R., živnosť na J. má zrušenú. Nie je preto ďalej dôvod na to, aby bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov. V tomto kontexte bol rovnako postup súdu prvej inštancie v celom rozsahu správny.

16. S prihliadnutím k tejto skutočnosti, t. j., že žalobcovi bolo odňaté oslobodenie od súdnych poplatkov a vzniká mu povinnosť súdne poplatky platiť, t. j. platiť aj poplatok z návrhu, poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalovanej uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania žalobcovi vo výške 1 súdneho poplatku z návrhu.

17. V konaní o vyporiadanie BSM bol vyporiadany majetok v hodnote 52.786,60 eur z čoho súdny poplatok predstavuje podľa sadzby v položke 6b Sadzobníka súdnych poplatkov 1.583,50 eur, pričom na zaplatenie tohto súdneho poplatku boli správne zaviazaní obaja manželia - strany sporu, podľa § 2 ods. 1 písm. c) Zákona o súdnych poplatkoch v znení v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s § 2 ods. 3 citovaného zákona.

18. O náhrade trov odvolacieho konania, odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 CSP, kedy v odvolacom konaní vo veci samej úspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko si túto neuplatnil a z obsahu spisu odôvodnené a účelne vynaložené výdavky súvisiace s bránením práva nevyplývajú.

19. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednomyselne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu

na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).